

VALTOL

III. Sjálvstýrisflokkurinn

SJÁLVTÝRISFLOKKURIN STILLAR FYRSTU FERÐ UPP TIL VAL Í 1906, TÁ HIN MIKLI POLITISKI KLOVNINGURIN KOM Í

Klovningur kom í hina sokall-
aðu tjóðskaparrættuna, og teir
sum vildu meira sjálvstýri fylkt-
ust í sjálvstýrisflokkinn, hvors
oddamaður var Jóanes Patursson
til seinast í 1930'num, tá klov-
ningur kom í og Jóanes Patursson
fór úr flokkinum.

Aftaná hetta minkaði flokkurinn

nógv, so nógv, at tað ikki altíð
eydnaðist at fáa menn valdar á
ting.

Í 1940 fór ein av flokksins ting-
monnum yvir í fólkaflokkinn.

Í 1946 stillaði flokkurinn saman
við Javnaðarflokkinn og fekk 2
menn valdar.

Her taka vit bara töluni frá 1928.

ár	atkv.	pst.	tingm.
1928	2680	42,4	11
1932	2942	37,4	8
1936	2692	34,2	8
1940	1365	16,7	4
1943	1001	10,3	0
1945	1235	9,4	0
1946	(saman við javnaðarflokkinn)		
1950	963	8,3	2
1954	907	7,1	2
1958	812	5,9	2
1962	889	5,9	2

SKÚLIN

HVUSSU NÓGV HIN SAML-
AÐI SKÚLASKAPURIN
KOSTAR OKKUM ÁRLIGA

II. Kostnaður kr. 11.043.00

Áður enn vit í triðju grein koma til, hvat sjálv yvirtøkan av
donsku rakstrarútreiðslunum kostar, skulu vit her nevna samlaðu
útreiðslurnar til skúlan

Tey tøl, vit hava at halda okk-
um til eru frá figgjarárinum
1963/64. Hesi halda ikki í dag, tá
útreiðslurnar eru vorðnar munandi
størr; men hóast tað geva tey okk-
um hylling á, hvat føroyski skúla-
skapurin kostar tí almenna árliga.

Uppi í hesum tølum er tann

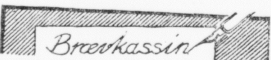
peningur, landskassin, rikiskassin,
kommunurnar og Ungdommens ud

dannelsesfond lata ella lótu nevnd-
da figgjarár.

Í hesum sambandi er eisini at
nevna, at tá tað ræður um skúla-
bygging, lata kommunurnar 50 pst.
og landskassin og rikiskassin hvor
sini 25 pst. av kostnaðinum.

Í figgjarárinum 1963/64 var
samlaði kostnaðurin av skúlskap-
inum hesin:

Fólkaskúlin	8.177.000 kr.
Áðrir skúlar	2.528.000 —
Ungdommens uddannelsesfond	272.350 —
Landskassastudningur (næmingar)	338.070 —
Statsstudningur (næmingar)	153.970 —
Íalt	11.469.390 kr.

Brevkassin

Brevkassin
í Bretlandi hava teir bæði
yvirhús og undirhús. Yvirhúsið
hoyrir ein ikki so nógv, tó at
har eru lóðar og aðrir mætir
menn. Kann bævkassin upp-
lýsa, um eisini prestaskapurin
hefur sett í hesum hoga tingi,
og hvussu teir eru umboðaðir?

J. J.

SVAR: Rætt er tað, at í bretsku
yvirhúsinum sita eisini menn frá
prestaskapinum, og teir eru rættu-
liga væl umboðaðir, í lotuni sita
ikkí færri enn 2 erkabispas og 24
bispar í yvirhúsinum.

AT eitt everska litíð ein-
kyknað djór, Paramecium
Caudatum, sum ikki sæst
við berum eygum, er um-

leið 800 ferðir sterkari mót-
vegis radioaktivitet enn
menniskjan.

AT amerikansk hagtøl vísa, at
fólk á aldrinum 30-50 ár hava
størra kaffibrúk enn fólk í
nokrum øðrum aldursstigum.

AT opiumsvalmúan er ein av teim
um elstu kulturplantum; hon
veksur ikki einans í tropisk-
um londum, men kann eisini
dyrkast í londum langt norður-
efftir.

AT ein blóðdropi hevur í minutt
at ferðast hjá hjartanum, nið-
ur í litlutá og aftur, tá ein er í
friði. Ger ein okkurt hevur
sami blóðdropi bara 15 sekund
um somu ferð.

AT umleið 30 pst. av øllum skils-
missum í USA eru orsakar av
brennivinsmisbrúki.

AT flogrutan millum London og
Amsterdam sigst at vera hin
elsta í heiminum.

AT opium verður gjørt við á
luftturka mjólkasáðina í teim-
um óbónaðu fruktunum av op-
iumsvalmúni.

HVÁT TEIR LÍVA AV

Tað eru ivaleyst flestu fólk, ið
hava lagt til merkis, hvat »Dag-
blaðið« hevur lívað av, síðan
landstýrissamgongan var sprongd.
Í 1956 greiddi Dagblaðið lesarum
sinum frá, hvat tjóðveldismenn
livdu av — samgongumenn fólk-
flokksmanna, ið skuldu spjaða
»ljós yvir landið«. Blaðið skivur
m. a.:

»Merkisvert er tað fyrri hann (E.
Patursson), at hann í lýsing síni
av politiskum viðurskiptum í
Føroyum, einki hevði at koma
við uttan útspilling av mótstöðu-
monnum. Tað er sum vit so ofta
hava sagt, at tað er útspilling,
teir líva uppá.«

Fastari búnaðarskipan

Vit hava í Føroyum eina ótíðarhóskandi landbúnaðarskipan og
veruliga onga landbúnaðarlóggávu

Tað er farin meira enn 10 ár,
síðan øll hin føroyska jorðin kom
á føroyskar hendur, men einki
rökst fyrri at vit fáa eina tíðar-
hóskandi landbúnaðarlóggávu, hó-
ast uppskot og tilmæli er frammi
hesum viðvíkjandi.

Tað er greitt, at hetta er óhald-
bar støða í longdini. Hetta forðar
eisini einari skjótari nútíðarsgerð
av landbúnaðinum, soleiðis at vit
so langt sum gjørligt kunnu gerast
sjálvbjargnir við mangar búnaðar-
vörur.

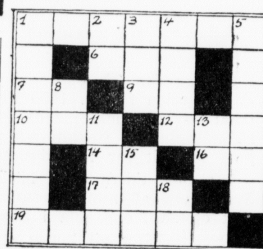
Vit kunnu ikki halda áfram við

stórum innflutningi av tilikum
vörum, sum vit annaðhvørt kunnu
framleiða nóg mikið av sjálvir ella
eisini framleiða í nógvi størri mun
enn í dag.

Nú stundar aftur móti vali, og
vit mugu ikki lata eitt nýtt val-
skeið fara, og einki verður gjørt
við hetta mál, tvørturímóti eigur
hetta mál at vera eitt hitt fyrsta,
eitt nývalt lofting greiðir úr
hondum. Javnaðarflokkurinn eigur
longu nú at fara til verka og
leggja sín landbúnaðarpolitikk til
rættis.

Baði.

Krossorð

Yvir: 1) land 6) hørn 7) hvíldi 9)
svar 10) eins bókstavir 12) klokku-
tíð 14) roykur 16) vektamál 17)
mína 19) gentunavn.

Niður: 1) bóltáði 2) skipastytting
3) stongsul 4) bibl. navn 5) barni
8) reim 11) stór 13) skreiddi 15)
merki 18) tóni.

G. Z.

* er tað login mannagongd av
* flokkum ikki at vilja ganga
* saman við aðrar fyrrverandi
* samgonguflokkar, tí teir ikki
* vildu ganga við til yvirtøkur,
* ið somu menn beinleiðis at
* kvøða ímóti, tá ið til skal tak-
* ast — samanber hendingina í
* landsýrinum, tá ið fólkaflokk
* urin og sjálvstýrisflokkurinn at-
* kvøddi ímóti at seta pening av
* til yvirtøku av barnaskúlanum,
* kennaraskúlanum og postverk-
* inum.

SANGUR. Niðanfyrri er fyrsta
regla av kendum sangi, men neyð-
ugt er at seta stavilsiðni rætt sam-
an fyrri at vita, hvør hann er.

MYV — AR — FØR — FRA
DAL — ØLL — UM — OG —
IR — OG — FJ

Síðan skulu tit vita, um tit kun-
nu dagfesta nevndu messur og
nætúr rætt:

- 1) bartalsmessa — 25. januar
- 2) veturnætúr — 23. november
- 4) klæmintmessa — 24. august
- 3) pálsmessa — 14. oktober

— Erlendur sigur, at honum
framvegis fellur væl í landstýri-
num, sjálvt um tveir eru falmir
frá!

Óli: Jákup, tú flenti ikki at søg-
uni, Petur segði frá. Helt tú ikki,
at hon var goð?

Jákup: Jú, eg helt hon var stak
goð, men eg kann ikki tola Petur,
so eg biði at flenna, til eg komi
til hús.

Løgi sum bórinni forandrast
sum árin koma. Tá tey vóru
smá spældu sonurin við soldatar
og gentan við dukkur. Nú spælir
sonurin við dukkur og dóttirin
við soldatar.

— Eg misti hamaran niður á stóru
tá.

— Hvi stendur tú so og sýgur
tummulfingurin?

— Tí eg rökki ikki at fáa stórutá
í munnin.

AT hugsa sær, hvussu lætt høn-
urnar hava tað. Tá ter missa
mannin, verpa tær bara ein ann-
an.